

TÁROGATÓ.

VEGYES TARTALMU HETILAP,

a gazdasági egyesület, vidéki és városi nőegylet s a Szamos-Tiszahát közlönye.

Megjelen minden szombaton.
Előfizetési feltételek.
Helyben:
Egész évre . . . 4 ft.
Fél évre . . . 2 „
Házhoz hordva, vagy vidékre postán:
Egész évre . . . 4 ft 50 kr.
Fél évre . . . 2 „ 25 „
Egyes szám ára . . . 40 „

Hivatalos és magán-hirdetések

jutányos áron készpénz fizetés mellett elfogadtatnak.
Bélyegdíj minden beigtatásért 30 kr.
A nyilttérben a háromhasábos gármondsor beigtatási díja 20 kr.

Felelős szerkesztő s kiadó
Kovács Márton.

Szerkesztői iroda s kiadó-hivatal,
hová a hirdetések s előfizetési pénzek utasítandók,
templom-utca 548. sz.

Szerkesztő társ
Zombori Gedő.

Javaslat

Szatmár-Németi sz. k. város adósságainak törlesztésére nézve.

(F. 20/12)

A gyakorlat és mindennapi tapasztalás azt tanúsítja, hogy a 80 évet meghaladó erdőségeknél az évenkénti növekedés annyira megfogyatkozik, miszerint az a meghoszabított növesztési idővel arányban nem álló csekélyebb növedéket nyújt; miért is hasznosabbnak látszanék, ha a százados vágások a 80 éves kor határa közé leszállíttatnának.

Mi e vágások felosztását szükségünkhöz képest 90 évre javalljuk. — S mert a nagy erdő kivételével a fenmaradt erdőttest összes területe 6949 ¹²³⁰/₁₆₀₀ kat. holdat tesz, az így felosztott évi vágások területe leend 77 1/4 hold; miből kiteszik, hogy az ezen alapon javaslatba hozott évi vágások területe oly közel áll az eddigi vágások területéhez, miszerint itt jövedelem csönkulásról szó sem lehet.

Felosztatván az erdőség többi része 90 vágásra, s ezáltal az erdő kezelési rendszer újlag biztosíttatván: mi a nagyerdő soronkivüli levágását 10 éven át egyenlő részletekre felosztva javasoljuk eszközöndőnek; azon meggyőződésből, hogy a nagyerdő 10 év alatti értékesítése által magunknak oly alapot szerzünk, mely előterjesztésünk II. alatti része végén kifejtett célunknak tökéletesen megfelel.

Vizsgáljuk meg tehát a nagyerdő fa-állománya értékét, vagy is azon ár-összet mennyiségét, mely az erdőnek 10 év alatti értékesítéséből befolynekné pénztárunkba.

A nagyerdő összes területe	852 ¹²⁹⁷ / ₁₆₀₀
holdat tesz. Ebből levonva az erdőben lévő fátlan területeket	126 —
holdat, fával benőtt része lesz	726 ¹²⁹⁷ / ₁₆₀₀

Ezen erdő-tesztből, a részleteket mellőzván, a 100 éven felül álló fákkal benőtt rész 344 holdat a fiatalabb fa-állomány, tesz 382 „

344 holdnyi fa-állomány, szakértői s próbák által beigazolt becs szerint 312 forinttal véve holdját, ér . . . 107.328 frtot,

382 holdnyi fa-állomány ismét holdanként 126 ft becsárral véve, ér 48.132 frtot,

A nagyerdő összes fa-állományának értéke tesz	155.460 frtot,
Levonván ebből 13% kezelés és értékesítésre legelő és makkoltatási veszteségre	11.000 ft — „
összesen :	31.209 „ 80 „
marad :	124.250 „ — „

a fenmaradó öszlet mutatja azon jövedelmet, melynek 10 év alatti bevétele a nagyerdő leta-

rolása által számíthatunk. Ennek 1/10 része, vagy az egy évre eső tiszta bevétel tesz 12.425 ft 20 krt, vagy kerek számmal véve 12.400 forintot.

Tudva már, hogy a nagyerdőből 10 évig évenként 12.400 forint tiszta jövedelmet biztosan számíthatunk, ha ezen jövedelemhez adjuk azon községi adórészt, mely szenvedő tőkénk kamatainak fedezésére eddig is kivettett és kivettetni kellene ezután is, ha tőke tartozásaink törlesztéséről nem gondoskodnánk, s mely adórész évi költségvetéseink igazolása szerint 8079 ftot tesz s kerek számmal . . . 8000 forintba

vétetik fel általunk, kiteszik, hogy összesen 20400 forintot tesz azon összeg, melyet a felveendő 100,000 frtnyi költsön törlesztésére évenként szükséges 7000 ft fedezésére, és a II. alatt 75427 ft 47 krral kimutatott teher öszlet letisztázására, az erdő levágatásának 10 évi tartama alatt évenként fordíthatunk, a nélkül, hogy a községi adót emelni kellene.

Következik már azon kérdés megvitatása és az iránti megállapodás: miként lehetne a 10 év alatt évenként 20400 ftot tevő bevételt szenvedő tőkénk törlesztésére legcélszerűbben beosztani? E kérdés helyes megoldására legbiztosabban a szenvedő tartozások természetére vezet.

Áttekintve a tartozások sorozatát kitünik, miként azok a szőnyegen forgó kölesön felvételek és felhasználása után három osztályba sorozhatók.

Az 1-ső osztályba jön a már felmondott, de kielégítésre alapot nem talált tőkék fizetése, — mely körülmény köteleességgül teszi városunknak, e célra mindazon eszközöket igénybe venni, melyek a többi adósságok kötelezett fedezéséből rendelkezésünkre maradnak.

A 2-dik osztályba tartozik a banktól kölcsönzendő 100,000 forint, melynek kamataira s törlesztésére évenként félévi részletekben 3500, összesen 7000 forintról kell gondoskodnunk.

Bárha e kölesön a kamatok és törlesztési részletek pontos teljesítésével 32 évre is kiterjeszthető: mindazonáltal tekintetbe véve annak minden más tartozásaink felett drágább voltát, oda kell törekednünk, hogy az 1-ső osztályban felemlített tartozások kielégítése után, ha az viszonyainkkal összeegyeztethető, ennek apasztását eszközöljük.

Ezen két rendbeli tartozások kielégítése után fenmaradnak még azon tartozások, melyek felmondva nem lévén, a kamatok pontos fizetése mellett a város használatában huzamosabb ideig megmaradhatnak, — melyeknek kifizetését tehát fizetési képességünk szerint a két utóbbi után tehetjük.

Ezen szempontból kiindulva, a kamatok levonásával a tőkék apasztására következő öszleg fog rendelkezésünkre állani:

Fizetni valónk lévén:	
1-ör. A felmondott és ki nem elégitett 29,948 ft 47 krnak 6%-tőli kamata	1,796 ft 90 kr.
2 or. A banktól kölcsönzött 100,000 ft kamat és törlesztési részlete . .	7,000 ft.
3-or. Az elhalasztható tőkebeli tartozásért 45479 frt után 6%-tőli kamata . .	2,728 ft 74 kr.
összesen	11,525 ft 64 kr.

S mert a kamatok fedezésére rendelkezni fogunk . . . 20,400 frttal. Tőkebeli törlesztésre fordíthatunk tehát évenként és mindaddig míg a felmondott 29,948 ft 47 krt ki nem fizetjük 8,874 ft 36 kr.

Az alább kifejtett táblázat világosan mutatja, hogy ezen az uton a legsürgetőbb felmondott tartozásaink ez alkalommal ki nem elégíthetett részétől is, három év alatt s illetőleg a 4-ik évben megszabadulhatunk oly formán, hogy még ugyanazon 4-dik évben, rendkívüli törlesztés gyanánt, a bank kölcsönének apasztására is 8873 frt 41 krt fordíthatunk.

II. TÖRLESZTÉSI TÁBLAZAT a felmondott és fedezetet nem talált 29,948 ft 47 krt kifizetésére a nagyerdő fa-állománya levágatásának igénybe vételével.

számitva	apasztandó tőke		évi kamat		évi törlesztés		összesen		lefizetett tőke		fenmaradó tartozás az év végével	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
1	29,948	47	1,796	90	8,874	56	10,671	26	8,874	56	21,074	11
2	21,074	11	1,264	45	9,406	81	10,671	26	18,281	17	11,667	30
3	11,667	30	700	04	9,971	22	10,671	26	28,532	59	1,696	08
4	1,696	08	101	77	1,696	08	1,797	85	29,948	47	—	—

Kifizetvén a fentebbi már jelenleg felmondott s ezuttal ki nem elégitett 29,948 ft 47 krt, látható, hogy az erdő fa-állománya igénybe vételének 4-ik évében a bank kölcsönéből, mely a rendes és szerződészerűleg kötelezett törlesztéssel a 4-ik év első felében 100,000 forintról 94.743 ft 41 krra apadt, — a fenmaradt rendelkezhető 8873 ft 41 kr öszleggel, — figyelve arra, hogy a félévi 3,500 forintot meghaladó törlesztési öszleg záloglevelekben is eszközölhető, az idézett

bank kölcsön 94,743 ft 42 krról 83,756 ft 12 krra fog leszállani.

Ez utóbbi összeg törlesztésére rendelkezésre fog állani a különben is kötelezett évenkénti 7,000 forinton felül a fentebb kimutatott összeg 8,874 ft 36 kr.

a kifizetett 29,948 ft 47 kr 6% tóli most már meg-gazdálkodott kamata . . . 1,796 ft 90 kr.
végre a kötelezett éven-kinti 7,000 ft.
összesen 17,671 ft 26 kr.

S minthogy ez összegből 7,000 ft folyó pénzben fizetendő, záloglevelek vásárlása által teljesítendő rendkívüli törlesztésre rendelkezni fogunk folyó pénzben 10,671 ft s 88 kr árfolyammal beszerzendő záloglevelekben névleges érték szerint 12,100 ft — s a be-

váltás költségeit leszámítva kereken és átlagosan 12,000 ft. miáltal a félévenkénti kamatokra és törlesztésre fordítandó összeg teendő —

kötelezett készpénzben	3,500 ft.
záloglevelekben	6,000 „
összesen	9,500 ft.

Ezen összeggel a bank-kölcsön törlesztését megindítjuk — az erdő-vágás 5-ik év kezdetével, — s illetőleg mert az erdő igénybe vétele a bank-kölcsön valósitása után egy évvel később venné kezdetét e kölcsön a 6-ik éve kezdetén, a 11-ik félévi pénzmiveletnél.

Az ezen alapon megindított s a még hátralévő fizetetlen adósság teljes letörlesztéseig folytatott pénzmivelet az alább kifejtett táblázatba van felderítve, melynek eredményét maga a táblázat világosan mutatja.

II.

TÖRLESZTÉSI TÁBLÁZAT a bécsi es. k. nemz. bankból kölcsönzött 100,000 ft letörlesztésére, a felmondott 29948 ft 47 krryi összeg megelőzőt kifizetése után, a nagy erdői fa állomány levágatásának igénybevételével.

Törlesztési időszak		félévi időszakonként előre fizetendő											
az erdő vágás kezdetétől	a bank kölcsön felvételétől	törlesztendő tőke a félévi időszakok elején		k a m a t		készpénzbeni törlesztés		névleges értékű papirokbani soron kívüli törlesztés		lefizetett tőke		fenmaradó tőke mint tartozás a következő félévre	
		ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
s z á m i t v a													
év	félév												
0	(1)	100.000	—	2.984	53	515	47			515	47	99.484	53
	(2)	99.484	53	2.968	58	531	42			4.046	89	98.955	11
1	(3)	98.953	11	2.952	15	547	85			4.594	74	98.405	26
	(4)	98.405	26	2.935	20	564	80			2.159	54	97.840	46
2	(5)	97.840	46	2.917	75	582	27			2.741	81	97.258	19
	(6)	97.258	19	2.899	75	600	27			3.342	08	96.657	92
3	(7)	96.657	92	2.881	17	618	85			3.960	91	96.059	09
	(8)	96.059	09	2.862	05	637	97			4.598	88	95.401	12
4	(9)	95.401	12	2.842	50	657	70			5.256	58	94.745	42
	(10)	94.745	42	2.842	70	987	50	10.000		16.245	78	85.756	12
5	(11)	85.756	12	2.296	60	1.203	40	6.000		23.447	28	76.552	72
	(12)	76.552	72	2.073	81	1.426	19	6.000		30.875	47	69.126	55
6	(13)	69.126	55	1.844	14	1.655	86	6.000		38.519	33	61.470	67
	(14)	61.470	67	1.607	56	1.892	64	6.000		46.421	97	55.578	03
7	(15)	55.578	03	1.363	26	2.156	74	6.000		54.558	71	45.441	29
	(16)	45.441	29	1.144	60	2.388	40	6.000		62.947	11	37.052	89
8	(17)	37.052	89	852	16	2.647	84	6.000		71.594	95	28.405	05
	(18)	28.405	05	584	70	2.915	30	6.000		80.510	25	19.489	75
9	(19)	19.489	75	308	97	3.191	03	6.000		89.701	28	10.298	72
	(20)	10.298	72	24	72	3.475	28	6.000		99.176	56	825	44
10	(21)	825	44	—	—	825	44	—		100.000	—	—	—

az erdő vágás kezdetétől számított 10-ik év első felében a törlesztés bevégeztetvén, még fenmarad rendelkezésre 8012 19
a 2-ik félévben 8835 63
és így a 10-ik év végével összesen 16.847 82
(Folyt. és vége köv.)

A z i n s é g .

Megdöbbenve olvastuk a „Máramaros“ című lapban, miszerint a nyomor, inség, sőt éhenhalás, a szomszéd Máramarosmegyében ismét rémitő alakban mutatkozik, s hogy már az éhenhalásnak több egyén is áldozata lett.

Midőn e levelező tudósítást olvastuk, önként merült fel előttünk azon kérdés; mi az oka e szerencsétlenségnek, a szűk termés benn a megyében, vagy a szomszéd helyeken is, vagy az életnek roppant magas ára? stb.

Tudjuk, hogy Máramaros megye, még a legbővebb termésű években sem képes a lakosságot eltartani, s hogy évenként nagy mennyiségű élet szállítatik oda, a szomszéd megyékből, sőt nem ritkán Gallicziából is. Tudjuk, hogy a mult 1865. évben Szatmár-Szabolcs-Ugocea megyékben, ha nem éppen bő termés volt is, mindenesetre termelt annyi, hogy abból még a szomszéd Máramarosmegye is megélhetne. Igaz ugyan, hogy Gallicziába nem termelt a mult 1865-be semmi, s hogy ott is éhenhalás közelget, vagy talán már van is, hogy oda tömérdek életet szállítanak, tudjuk, hogy most p. o. a szatmári piacon a málának köble 5 ft, a búzáé 6 1/2 ft, tehát nem oly magas ár, hogy az fizethető ne lenne, főképp ha visz-

számlékeztünk azon nem oly régi időkre, mikor a málé 8—10—12 ft, a buza 10—12—16 ft is volt, s mind a mellett is az éhenhalástól senki nem félt, s még képzeletébe sem volt senkinek.

Tehát e körülményeken kívül kell lenni azon oknak, mi az éhenhalást előidézte.

Ha egyszerűen vizsgáljuk az okot: ott találjuk azt legközelebb t. i. nincs termés, nincs pénz, nincs pénzkereseti mód, de mi a régibb időben olcsó volt, most oly drága, hogy éhenhalást idéz elő, mert nincs pénz.

De itt ismét azon egyenes kérdés merül fel, mi az oka annak, hogy nincs pénz?

No már e kérdés fejtegetése igen-igen messze vinne, s talán nem is e lap köréhez, semmi esetre pedig felszólalásunk céljához tartozik.

Inkább e helyett azon kérdést tesszük van-e, lehet-e mód, mely által e szerencsétlenség eltávolíttassék, megelőztessék, vagy legalább enyhíttessék.

Az országos segély, egyesek adakozása, igen jó módok, habár ezeknek is meg van kényes oldaluk, de hosszas idő, stb.

Nézetünk szerint, egyik legkönnyebb, legbiztosabb s a mi nem megvetendő leggyorsabb mód volna: hogy az oly nagy szükségbe lévő helységek lakóinak dologtehető része; a szomszéd siksági megyébe lejönnének napszámba, vagy szolgálatra.

Szatmár városban például, ma egy napszám 40 kr, s élelmezés, ha már most e napszám az inségesek lejövetelével leszál-lana például 20 krra: még ekkor is egy egyén, a mellett saját személye biztosítva volna, minden héten legalább is 1 ftot megtakaríthat az otthonmaradottak javára. Igen természetes, hogy később a mezei munka idő szaporodásával a napszám is emelked-vén, még többet takaríthat meg.

Eppen így lehetne a szolgálatokkal is megtakaríthatni annyit, hogy legalább is még egy személynek eltartása s illetőleg megmentése, lehetővé tétetnék.

Tudjuk mi, hogy e módnak is a gyakorlatnál meg vannak nehéz oldalai; ilyen p. o. a nyelv, Máramaros lakóinak egy része a magyar nyelvet nem érti, s a sik-sági magyar ismét a máramarosi embert nem érti; de ez szerintünk kevés akadály, mert csak akad ő közöttük is, mi közöttünk is egy olyan tolmács forma, s ha munkába áll, magáról az előmutatott munkáról s ahhoz kívántató szerszámról meg tudja mit kell dolgozni.

Másik nehézség lenne talán az, hogy munkát és szolgálatot nem kapnának, s nem igen akadna oly gazda, ki őket beszegőd-tetné.

Megvagyunk győződve, hogy e tekintetben sem lenne nehézség, a munka bizonyos, mert van mit dolgozni elég, a szolgálat pedig ismét bizonyos, mert ritka gazda az, a ki legalább egy cselédet ne szegőd-tetne, főképp ilyen esetben, habár azt különben nélkülözhetné is.

De hogy e nehézség is előre elhárít-tassék, mindenesetre pedig az ügy megindíttassék: szerény véleményünk szerint: a kezdeményezést a máramarosi inségügyi t. bizottmány tehetné, még pedig oly móddal, hogy a szomszéd siksági megyéket, városokat, nagyobb községeket megkeresné, hogy azok szerezzenek nagyobb s állandó munkát, vagy pedig szolgálati helyeket, a Máramaros megyéből leküldendő s kellő igazolvánnyal ellátandó inségeseknek.

Nem kételkedünk, miszerint az eredmény kedvező lesz, s az inségesek igen-igen nevezetes része az éhenhalástól meg lesz mentve, s a segély jó formán csak a leszállítás vagy leutazás idejére kívántatik, de a mit ismét némileg könnyen kigondolható módon előlegezés gyanánt meg lehetne szerezni.

Meg kell jegyeznünk, mit talán legelőbb kelle vala mondanunk, miszerint, mi oly részletesen a Máramaros megyei inség ügyét, az ottani viszonyokat nem ismerjük, mint az ott helyben lakók, s így sem a t. megyei hatóság, sem pedig az inségügyi bizottmány intézkedéseinek elébe vágni egy-átaljánban nem kívánunk, hanem minket e felszólalásra egyedül a jóakarát vezetett, s véleményünk és ajánlatunk nyilvánításánál szolgáljon mentségül az: hogy jót akartunk.

Szatmár april 18. 1866.

T ö b b e n .

Vidéki hangok.

É r m e l l é k , apr. elején.

„Szívünk vérzik, sok fáj nekünk“ elmondhatjuk a költő szavaival. Elmondhatjuk ezt anyagi ugy mint szellemi érdekeinket illetőleg. De én most, az embereknek a nehéz idők sulyai okozta, már ugy szólva megszokott panaszaitak nem emlitem, szorítokozom szellemi életünkre, s kitünőleg a nevelés nagy ügyére.

E lapok f. év 7. számában „szellemi érdekeink az országgyűlés előtt“ hozott cikk, a nevelés pangó állapotának bibéjét kezdte előtérbe állítani. Azonban mind a tárgy to-vábbi folytatása, mind a cikkiró azon fel-

hívása, hogy a prot. egyház tudósai vitasák meg e fontos tárgyat a szabadság 'és méltányosság' összehangzatba hozatalával, még eddig hallgatásba van.

Azt hiszem, hogy ez nem azért maradt mind eddig annyiban, hogy a tárgy nagyszerűsége figyelmet nem érdemelne, de mert politikai életünk egéről még a felhő-torlaszok mind ez ideig is nincsenek szétszalatva; mi ha meg történend, ha a nemzet a jogfolytonosság terén állandó, ha élvezendi alkotmányos működésének áldásos eredményeit, önként fog következni, hogy a nevelés ügye virágzásnak indíttassék, s a nevelés ügy kezelői, a nagyobb részt szárandó állapotban nyomorgó tanítói testület tagjai új életet nyerjenek. Most tehát e tekintetben, minthogy én különben is tudós nem vagyok, nem szólhatok, de van érző szívem, s a nevelés terén annyi ismeretem, hogy valahányszor a nevelés ügy szárandó — nem általánosan — állapotjára s a tanítók nyomorult helyzetére tekintek, elkeseredik lelkem, hogy azon egyének, a kik az emberből valóságos embert képeznek, azon egyének úgy szólva a társadalom gunyjai.

Hányszor látjuk az irodalomban is ez osztály egyéneit élez tárgyál kitűzve? A magán körök kifogyhatlan élez aknájukat találják ez osztály egyéneiben!!

S ha netalán — mint a társadalomnak csaknem minden osztályában találtathatnak egyes egyének, kik szintén valamely tévlelést követnek el — itt is akadhatnak egyes egyének, kiket gunytárgyál lehetne felhasználni, azon éppen nem lehet bámulni, mert a nyomasztó anyagi helyzet a szellemeket letörpítvén, a haladó kor színvonalára fel nem emelkedhetnek, s magukat a „nagy körök“ emberei közé föl nem küzdhetik, már csak lenézett hivatali helyzetüknél fogva is.

Azt mondja valaki, szerezzen magának az osztály a társadalomban elismert helyet, vivjon tekintélyt magának. Erre kénytelenek vagyunk kimondani a non possumust, mert ha egynehány tagja a tanítói karnak tudna is magának kellő tekintélyes állást kivívni, de nagyobb rész az idem qui pridem légkörében maradna; s ha ez osztály minden egyes tagjaiban ott volna is a deus in nobis, de a 10—12 köből rosz rozsszal díjazott egyének kézi kényszer munkára szorulván, a szellemi élet mezején még csak tűrhetőleg sem munkálkodhatnak, ki volna az, ki ily nyomorult állapotban a korigényelte kívánalmak szerint mérlegelje a tanítókat??!

Helyesen kíván tehát az idéztem cikkírója társadalmi állást, és tekintélyt s állami díjazást, stb. Azt se hitessük el magunkkal, hogy ha a tanító képzett ernyedetlen

szorgalmu s becsületes jellemű, mindenhol és mindenkitől elismerést nyer. Már megtanulta a gyermek még ajjától nem tisztelni a tanítókat, (tisztelt a kivételeknek) s ez így megy fiuról fiura, s a megszokott lenézést, mely már vérbe gyökeredzett az embereknek, melynek alapja az, hogy a nép legtöbb helyt egy kevés rozsocskát vagy buzácskát fizetvén belhivatalnokának, ép úgy mint a falu pásztorembereinek, belhivatalnokát a falu pásztoraihoz hasonlítja. Saját fileimmel hallottam, midőn egyszer a falu kovácsa elmenvén a tanítóhoz történetesen, akkor éppen bérbuzát vittek be, megnézték a cigány a buzát, s csodálkozva annak gyengeségén, így kiáltott fel: Lássa tanító uram, így fizetnek „minket“. Fül tanuja valék, midőn egy bérfizető így nyilatkozott: hogy ő jobb szívvel adja a kondásnak és csordásnak a bért, s érdemeiből is arra, mert esőben, hidegben, melegben kinn szenved a mezőn, a belső ember pedig a szobában ül, ingyen fűrészség nélkül kapja a fizetést. S ilyen értelemben nem egy-két embert lehet hallani, tenni, hanem világos, hogy a nép e mivel XIX. században is még minő hátramaradt, mily ferde fogalommal bír egy belhivatalról s hivatalnokokról, s nem tudta meg ez ideig sem meg tanulni, hogy mi egy pap vagy tanító az államban, nem tudott még eddig oda felemelkedni, hogy becsülni tanulja azt, vagy azokat, a kik őket az államiság szűk köréből az emberiség színvonalára fölemelték.

Társadalmi állás és tekintély, s álladalmi díjazás tehát mielőbb a tanítóknak!! ez kívánatos, méltó, illendő és szükséges!!

ÉRMELLÉKI.

Vegyes hírek.

— Holnap, azaz április 22-én egy igen élvezetes estének lehetünk részesei. Ugyanis az eddig De Rogé k. a. név alatt a legnagyobb városok színpadain a legdicsőbb elismeréseket aratott Barátné asszony, és Barát ur, a debreczeni színház dalmű rendezője, többek közreműködése mellett, a legújabb dalművekből hangversenyt rendezend, melynek kitűnő sikeréről előre is tanuskodik, az előttünk eredetiben felmutatott berlini, bécsi, pesti, s több nagyobb városban megjelenő lapok e tárgyban irt bírálat. Ezen estére annál inkább felhívjuk a nagyérdemű közönséget, mivel a művész pár ezen előadása után azonnal távozend.

* Az érmellék Kraszna mentén, lemondás következtében több tanítói állomások megürültek. Szegény tanítók! ti a római istenekről mir meg vagytok gyűlölte s átkozva, még is a jobb létet kerestek, de alkalmasint csak a mennyei hazába fogjátok azt feltalálni!

* Az érszentkirályi ref. egyházban, néh. tiszt. Makrai János urnak, ezelőtt egy évvel történt meghalása következtében, megürült papi állomásra, f. hó 5-án B. Hunyadról pappalölt Kovács Károly ur elkészül megválasztatott.

* Érszentkirályon, múlt hó marc. 7-én ójszaka egy nádfedeles malom gonosz kezek által meggyújtat-

ván, leégett. Hogy a hozzá közel eső épületek megmaradtak, a szélesendnek s az azelőtt kevés idővel történt nagy esőzésnek köszönhetjük.

* (Beküldetett.) Az érmellékről több előfizető óhajtaná, ha a prot. család lapja t. kiadója, nagyobb pontossággal küldenék a lapot, mert gyakran az előfizetők türelme erős próbára tétetik.

* Gróf Széchenyi István halála évfordulójának emlékeül Kassán a jogászok, illetőleg a tanuló ifjuság templomában, f. hó 11-én gyász-istenti tisztelet tartott, melyen a jogászok közül többen kardosan, s mindnyájan ünnepi öltözetben jelentek meg.

* Korizmes püspök, a magyar kir. udvari kan-czellária előadó tanácsosa, f. hó 9-én Bécsben meghalt. — Áldás hamvaira!

* A Falusi Gazda című lap szerint, a fák külső sebhelyei legezelszerűben, porrá tört fűsz (gipsz) és vízből készített péppel kenhetők be, mely a levegő hamar megkeményedik s mintegy kérget képez, megjegyzendő azonban, hogy mindig csak annyit kell belőle egyszerre készíteni, amennyit néhány óra alatt felhasználhatunk, különben kiszárad s kemény lesz.

* Elmerült ladik. Visegrádról írják, hogy a múlt napokban szerencsétlenség történt Dömös alatt a Dunán. Három dömösi lakos, (apa, fiu és az apa testvére) a marosi oldalról Dömösre szárdéközván átmenni, a Duna közepén a „Debreczen“ nevű esztergami gőzhajóval összeütköztek, a ladik a kerekék alá sodortatott, s a bent lévőekkel együtt összezúzatott. Mind a három áldozatul estek.

* Szomorú hatszoros öngyilkosság foglalkoztatta e napokban a bécsieket. E hó 5-án reggelre Tuvora Ferenc szerkesztő és az ismert kéjvonal-rendező, ne-jével és három gyermekével együtt megmérgezte magát. Tuvorát ne-jével hálószobájokban, 18 éves gyönyörű leányukat Lujzát a másik szobában külön fe-küdvé, a másik két fiut Józsefet (17 éves) és Károlyt (12 éves) pedig egymás mellett feküdvé meghalva ta-lálták. Egy esésében még ott volt a méreg maradvá-nya, mely az öt áldozat életét kioltá, Tuvora a börtén és egyéb vállalatokban igen sokat vesztett az utóbbi időben, úgy hogy most már annyi pénze sem maradt, miszerint a husvétii ünnepekre Jeruzsálembe szállított kéjutazókat visszahozhassa. Közölte szerencsétlenségét ne-jével, s elhatározta magukat az öngyilkosságra. Tu-vo-ra két legkisebb gyermekét, a 11 éves Ferencet és 9 éves Rudolfot éjjelre a földszintre vitette le. A há-lószobában egy levelet találtak Tuvora 12 éves fiától, melyben csak annyi volt: „Szerencsétlen anyám, én, Lujza és József szintén elhatároztuk, hogy meghalunk.“ A szép leány völégénye, egy katona tiszt is szívébe golyót röpített.

Ü Z L E T:

Szatmártt, április 18 ikán tartott hetivásári piazei árak következők köblönként: Tiszta buza 5 ft 20 kr—5 ft 60 kr. Kétszeres 4 ft 80 kr. Rozs 5 ft 60 kr. Tengeri 4 ft 40 kr—4 ft 80 kr. Ápa 5 ft 20 kr. Zab 1 ft 20 kr—1 ft 60 kr. Kása 5 ft 60 kr. Fő-lélék 7 ft 20 kr. Krumpli 2 ft. Aszalt szilva 9 ft.

Szerkesztői üzenet.

28. A „fecskéhez“ és a „reményhez“ költemények szerzője látogassa meg szerkesztőtársunkat. Általában kérjük azokat, kik dolgozataikkal lapunkat megakörják tisztelni, hogy magokat vele személyesen tegyék érintkezésbe, s nem csak a nyomdába vigyék, vagy küld-jék be a kéziratokat, minthogy a javítás vagy változ-tatás érdekében sokszor szükséges a személyes érint-kezés. Most is néhány napi távolléte alatt egész hal-maz költemény (s egyetlen közérdekű cikk sem) ér-kezett be; ezekből pár talán közölhető lenne, ha uta-sítás szerint kijavították.

29. Tiszaujlakon K. K. urnak. Nem tudjuk a hosszas hallgatás okát; közérdekű tudósításait várva várjuk.

HIRDETÉSEK.

Figyelemre méltó!

Alantírott tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, miszerint Szatmáron a „GÖZHÁJÓ“-hoz címzett, általa bérelt **mulató-kertben** az ez évi **megnyitási tánc-mulatságot**, az eddigieknél kiválólag fényesebben fogja folyó évi május hó 6-án meg-tartani. — A t. közönségnek, egy ujonnan épült nyári tánczterem állan rendelkezése alatt, a csinosan berendezett kertnek fényesen kivi-lágított sétányai s lugossai kényelmes pihenő és sétahelyül szolgálndnak, s a jó zene, jó ízű ételek, tiszta italok pontos kiszolgáltatása által igye-kezni fog alólírott a n. é. közönségnek teljes megelégedését aként kiér-demelni, hogy ez élvezetes est emléke sokáig megmaradjon a résztve-vőknel, s a mulató kertnek eddig megállapított jó híre, továbbra is fen-legyen. — Az eddigi pártfogolást hálásan köszönnvén, továbbra is aláza-tosan kéri. — Szatmárt, apr. 16. 1866. **Csajkovics József** vendéglős.

A megnyitási ünnepély kezdete 4 órakor. Bementi díj 50 kr.

Tudatom egyszersmind a n. é. közönséggel, miszerint ezen-tul saját tiszta boraimmal redelkezem.

Szatmár városában, nagy-piacz szögle-tén a fő-ut mellett, a kápolna-utczában 87. szám alatti „magyar korona“-hoz címzett

VENDEGLŐ HÁZ

örök áron eladó. Vagy — újra mint vendéglő vagy magán lakház az alatta lévő boltokkal együtt 3 évre árverés útján bérbe adandó. — Venni, vagy vála-kozni kívánók sziveskedjenek f. év május hó 16-án reggeli 10 órakor e ház étteremében 200 ft bánom-pénzzel ellátva megjelenni, vagy addig is a háztu-lajdonossal értekezni. 2-5

AXMAYER R.

Ajánlja magát a t. cz. közönségnek, mint nyelvmes-ter a francia- angol- és német nyelvben, a legújabb di-vatu könnyen felfogható tanmód szerint.

Bövebben értesülhetni Lehóczky ur könyvkereske-désében.

